

[Udenrigsministeren.]

blemer, der er dukket op i FN, skulle være forpligtet til at tage et standpunkt, som måske ikke pleaser alle vore NATO-partnere . . . (*Afbrydelse*) . . . ja, pleaser betyder vistnok behager . . . må jeg sige, at så må sagen undergives en konkret bedømmelse, så må det være således, at vi i den enkelte sag vurderer, hvilket standpunkt det ene hensyn og det andet hensyn må føre én til at tage, og dér mener jeg ikke — men det kan naturligvis kritiseres alt efter, hvilken vægt man lægger på de enkelte hensyn — at vi er gået uden om sikkerhedspolitiske hensyn eller uden om en rimelig hensyntagen til vore NATO-partnere i forhold til de problemer, det drejede sig om.

Hr. Per Federspiel talte derefter om, at der var foretaget en vending i apartheidpolitikken, og kritiserede, at jeg igen har brugt den vending, at vor sidste standpunkt-tagen var en logisk forlængelse af vor apartheidpolitik. Jeg indrømmer, at det var et skridt længere end det, vi havde taget ved generalforsamlingen i 1963, men det var også et skridt længere, som vi måtte være forberedt på, skulle tages. Det kan ikke være kommet som en overraskelse for nogen, hvis det, vi foretog os i 1963, ikke bar umiddelbar frugt, at pressionen så for at få en stærkere, hårdere linje i apartheidspørgsmålet ville blive større og større. Jeg tror, den pression fortsætter, og jeg tror, at det, vi gjorde ved denne lejlighed, foruden at det principielt var rigtigt i forhold til den risiko, vi mener der ligger i apartheidpolitikken, også var rigtigt i den forstand, at om nogle år vil andre lande — jeg ved ikke, hvor lang tid det tager — i den vestlige verden komme til at indtage det samme standpunkt, og så tror jeg man vil være glad for, at der dog var et par lande, der på nuværende tidspunkt var med til ligesom at bryde den front af modstand, modvilje og mistro, som var ved at opstå imellem de afroasiatiske lande på den ene side og de vestlige lande på den anden side. Jeg tror derfor, det ud fra et langtidssynspunkt var rigtigt at gøre det, og jeg mener, det var i forlængelse af vor politik.

Hr. Per Federspiel kom derefter ind på nogle bemærkninger vedrørende den europæiske politik, og det tilsvarende gjorde hr. Anders Andersen og andre talere. Jeg vil

dertil sige, at her står vi jo naturligvis, som vi alle sammen ved, på et punkt, hvor vandene skilles i vor vurdering, ikke med hensyn til den fremtidige målsætning, men med hensyn til vejen mod denne målsætning; ganske særligt er der skillelinjen fra den tid, da vi vedtog tilslutning til EFTA og bestemte os til ikke at forsøge tilslutning til fællesmarkedet i den periode, indtil opdelingen af det europæiske marked er overvundet. Det er en skillelinje, som vi dengang fastlagde også her i tinget, og det er klart, at den diskussion kan fortsætte, den kan fortsætte i det uendelige, nej, forhåbentlig ikke i det uendelige, men den kan fortsætte indtil den dag, vi har fået det store fælles marked og den europæiske sammenslutning, så standser forhåbentlig den diskussion.

Jeg vil gerne gøre den bemærkning både til hr. Per Federspiel og hr. Anders Andersen, at når hr. Per Federspiel taler om, at England har en klar politik, så er jeg vældig interesseret i at få den oplyst, for det er mit indtryk, at England ikke har en klar politik, og jeg havde nær sagt: jeg håber, at England ikke har en klar politik, for hvis England har en klar politik, så er det afvisningen, eller rettere så er det den, der siger kun accept på de fem punkter, som det nuværende regeringsparti har opstillet, og det håber jeg det er ved at bevæge sig bort fra, ligesom der er en bevægelse også i det konservative parti i retning af, skal vi kalde det samarbejde med Kontinentaleuropa. Det er en proces, som er startet, jeg vil tro for et halvt til et helt år siden, en proces, som forhåbentlig vil føre til, at der skabes en afklaring i Storbritannien i løbet af nogen tid; det skulle helst gå forholdsvis hurtigt, men der kan jo let komme til at gå et eller flere år.

I samme udstrækning denne afklaring gennemføres, og i samme udstrækning det derved bliver muligt at komme til reelle forhandlinger imellem enten de seks og de syv eller imellem de seks og de stater af de syv, der måtte være villige til, som de var det i 1962-63, at søge forhandlinger om fuldt medlemskab, ja, i samme øjeblik det er muligt, at processen i England har udviklet sig derhen, så mener jeg Danmark skal være på pletten, og jeg tror, at vore problemer, som skal gennemdiskuteres med fællesmarkedet, på tilsvarende måde, som tilfældet var